

Latweefchu Nwifese.

Nr. 2. Zettortdeenâ 11tâ Janwar 1851.

Basnizas notiffumi.

Nerretas draudsê, kurrâ no Latweefchu un Wahzu tautas dsihwo 2904 wihreefchi un 3286 feeweefchi, kôhpâ 6190 dwehfeles, no kurreahm 331 Leifchôs, pehrnejâ gaddâ peedsimme 121 puischi, 110 meitas, kôhpâ 231, no kurreem 9 no Wahzu draudsês, 3 pahri droihnu, 10 nedsihwi, un Deerwan schehl 8 ahr-laulibâ. — No jauneem laudim tiffa eefwehtiti 6 puischi un 134 meitas, no kurreem 6 no Wahzu draudsês. Swehtu meelastu baudija seemâ 3547, waffarâ 3482, kôhpâ 7029 no Latweefchu, un bes teem wehl 140 no Wahzu draudsês. Swehtu laulibu dabbuja 59 pahri, no kurreem 2 no Wahzu draudsês, un bes teem wehl 13 pahri tiffa usfaukti ar bruhthem no zittahm draudsehm. Mirruschi irr 87 no wihreefchu kahrtas, 98 no feeweefchu kahrtas, kôhpâ 185, no kurreem 5 no Wahzu draudsês. No scheem mirruscheem bija 103 no behrnu kahrtas, kas wiffwairak ar daschadeem issittumeem, ar garro kashu un wehdera-sehrgu mirre, 13 neprezzeti, 46 laulati un 23 no atraitnu kahrtas, no kurreem weens wezztehws 105 gaddus bija nobsihwojis. Nelaimigâ nahwe tiffai weena meita nomirre, patti pahrdamees.

W.

No Nihzes, 23schâ Dezember 1850.

Ea irr seema ka seema! Eihds pat schai bal-tai deenai mehâ redsam druwâ aexam, uggun-tajus par eseru naktim siwis baddam, un weenu pahru fwehteku (stahrku), laikam wehlu isperretu, gar muhsu basuizu liddinajamees, jeb par laukeem kurnus twahrstam. Weetahm sirgi jau sahl salmus graust, zaur to ka mehâ Leijneeki ne warram pee sawahm seena kau-

dschm tapt klast, ko pohpês, kirbâs un pelkês effam samettuschî. Peetek ir jau ar spaakem krahni kurrinaht, un schohgeem skaidri gals. — Scho seemu ilgi peeminnesim. — e.

Saunas sinnaas.

Nelaima ar ugguni.

1850 15tâ September Schlofenbeles uhdens sudmallas us behnina fahkuschas degt, kur dauds simts puhru labbibas fabehtri bijuschî. Zaur to, ka tik dauds labbibas tur bijis, tee to ehku gan warrejuschî isglahbt, bet labbibas fadeggufe (1400 rub. skahde). Grehzigas roh-kas effoht ugguni eelaiduschas. Kurfch tahdu grehku pelnijis? Lai Deews wedd gaismâ!

20tâ September Bredes muifchas Zukauschu mahju rija nodeggufe, un nesinns atkal 154 rub. skahdes padarrjis!

6tâ Oktober Jaunfaules (Neu-Nahden Bau-fkas apr.) Restera rijas aisgahjuschas ar ugguni. 160 rub. skahde. Waina naw sinnama.

13tâ Oktober Krohna Wirzawas Riggu rijas ar labbibu un linneem aisgahjuschî. Laudim rijâs strahdajohht ugguns no kurramahm rijahm zehlufees.

25tâ Oktober Wainodas Bergbahtena Krohga rijas zaur siltu krahni fadegguschas.

3schâ Nowember Leelas Wirschu muifchas (Groß-Buschhof Jaunjelgawas apr.) Slihpû mahjas rija un 2 schluhni aisgahjuschî. 326 rub. skahde. Ugguns irr eelaista no ahrpuffes.

9tâ Nowember Stabbes Branku m. rija, 17tâ Nowember Digganawas Luhlu m. rija un tanni paschâ deenâ arri Bahrbeles Klidbu m. rija aisgahjuschas. Wainu nesinnam.

25tâ Nowember Schlosberga Wadzizu m. nams nedesfis zaur to, ka behni ar stallu staigajuschî. 160 rub. skahde.

Atà Dezember Bauftà kahda frohga flechts ar linneem, labbibu un wiffadahm mahjas leetahm nodeggufe. 1500 rub. fahde. Wainu ne finnam. R. S—z.

So augstaki kahp, jo smaggaki kriht.

Keepoltu fainneeks Sehksabs bija turrigs un baggats wihrs. Wairak kà 30 gaddus wiasch fawas mahjas turreja us renti. Lauki bija eekohpti; feens usauge, ka warreja 15 gohwu turreht. Wezzais Keepolts pats bija gohda wihrs; wiffur pats gabje, art un kult. Re bija ne kahds dsehrajs; trumpas wiasch ne nehme ne rohlà; gabjejeem riktigi lohni atdewe. Wiffi kaimini wezzu Sehksabu mihleja un gohdaja. — Bet, tatschu wezzam Keepoltam bija fawis krusts janefs. Winna feewa, ar wahrdu Greete, ne bija ne mas pehz winna prahta. Saimneze Greete bija lepna un ne faderriga, ne sinnaja, kà isleppotees. Ja wihrs buhtu ar meeru bijis, ilgi jam Greete buhtu semneeka kahrtu atstahjusi. Dehlu wezzam Keepoltam ne bija; 2 meitas bija. Wezzaka ar wahrdu Anne, jaunaka Trihne. Anne bija behnu deenas bakkes gullejusi, un no tam tai bija rehtaina mutte; bet Anne bija labba strahdneeze un labba gohdiga meita, gabje tehram wiffur pee rohkas. Trihne bija skaisa kà Raël. Mahte wairak mihleja Trihni, kà Anni. Kad Schidels eenahze istabà, tad mahte allasch Trihnei nopirke kahdu banti, kahdu lakkatu, jeb zittu kahdu neeku. Pee darba mahte Trihni dauds ne laide, lai ne paleek mella, un lai rohziņas ne paleek zeetas. — Kad nu Trihne bija 16 gaddus wezza, mahte ne dohd wihrum meeru, bet luhbsahs, lai laischohht Trihni pilfata fohlà. Trihne, tà mahte wezzam Keepoltam eerunnaja, ne effohht ne kahda prahta meita; tahdu smalku jauku meitu ne warroht isdoht pee kaut kahda prahta sehna. Kad Trihne buhs labbi isfrohleta, gan mahte tad gabdabs par labbu bruhrganu. Wezzais Keepolts gan ne gribbeja — bet ko darrihs! Greete ne dohd wezzam ne kahdu meeru. Par Mikkeleem teek

Trihne aiswesta us pilfatu, lai mahzabs smalku darbu strahdaht; isfchuhht, ehleht, brudireht un zittu tahdu neeku darbu strahdaht. Arri wahzu wallodu, flaweerus fist, singeht un wehl zittas tahdas wellagudribas Trihnei pilfata fohlà buhs eekalt.

Anne palikke mahjäs; arri gan Anni tehws un mahte laisch fohlà, bet tur pat pee fohlmeistera. Schis lauku fohlmeisters bija gohdigs wihrs un mahjija Anni Deewu bihtees un Deewa wahrdu un nammu mihleht.

Kad nu Anne, wezzaka meita bija 20 gaddus wezza, tad ta aisgabje pee wihra, pee labba gohdiga fainneeka Enkelu mahjäs. Schim Enkelu fainneekam bija labbas mahjas un wiasch arri wehl turreja fudmallu. Enkelu Sehksabs sinnaja, ka Anne buhs labba fainneze un labba strahdneeze, un ka Annei irr labba deewabihjiga firds. Un — lai arri ne buhtu skaisa no waiga, tatschu ta labba, skaidra un pasemmiga firds irr dauds wairak wehrtu, ne ka skaisis waigs un manta. Trihne bija wehl fohlà eeksch pilfata; arri scho gan aizinaja us kahsahm, bet ne nahze. — Tahda smalka un stahtiga prehlene ne warr ar prahteem puischeem danzohht. Anne taudaja, ka weeniga mahfe ne effohht us winnas gohda deenahm nahkusi. Wezzais Keepolt noruhzabs par scho lepnu fukki, kam kauns tehwu un mahti apmekleht, bet Greete sinn ar faldeem wahrdeem pee wezza peeglauditees un wezzam prahtu apmahniht. Wezzais Keepolt gribbeja, ka Trihne pehz Annes kahsahm nahktu us mahjahm, lai palihds pee lauku un mahjas darbeem, bet mahte fakka: Ak wezzais, ko nu atkal! Turresim kahdu meitu; muhsu meitnai smalkas rohziņas; ta pee grubteem darbeem ne warr eet; lai wehl paleek pilfata. Wezzais apnizzis ar feewu bahchtees zeesch kluffi. 4 neddelas pehz Annes kahsahm atbrauz pee wezza Keepolta baggats bohtneeks, ar wahrdu Leitners. Schis dsihwoja tanni paschà pilfata, fur Trihne eet fohlà. Leitners iswaijaja un isrunnajabs labbi ar wezzu Keepoltu par wiffu buhschanu un wiffu pahrtikku. No

wiffahm leetahm wiensch gribb sinnah. Arri praffija, zil Anne, zil Trihne dabbuhs weenreis no tehwa mantas? Kam tahs mahjas krittihis? Woi arri effoht wezzam naudas doht? — Wezzais Keepolt falla: ka tahs mahjas krittihis Annei. Trihnei wiensch nowehlehs 600 rubbelus. — Kad wezzais Keepolt to wahrdu no teem 600 rubbeleem no muttes islaidis ahra, paleel bohndneels Leitners dikti preezigs un luhds wezzu Keepoltu, lai Trihni dohdohht sawam dehlam Frizzim par laulatu draudseni. Winna dehls Frizzis gribboht bohdi uskemt un pee tam naudas wajagoht; wiensch pats dohs dehlam 600 rub, lai buhtu kas eefahlt.

Wezzais Keepolts sauz Greeti un praffa: woi effoht ar meeru Frizzim Leitnerim Trihni par feewu doht. Greete ne sinn no preeka lo teikt, lo runnah, lo darriht! Tas wiannai prahta ween stahweja, ka Trihne warretu tahdu wihru no augstas kahrtas dabbuht; un Trihni wairis ne fauks „faimneeze“, jeb „bandineeze“, bet to faukahs „zeeniga mah te“. Wiffu mantu un dsihwi Greete buhtu Trihnei atstahjusi, bet — wezzais Keepolt ne bija ar meeru. Wezzakai meitai til pat buhs dabbuht no tehwa mantas, ka jaunakai. Tatschu mah te fleppen dauds leetas, audeklu, to smalkaku, isstappeja no mahjahm us pilfatu pee Trihnes. Pehz trim neddetahm Trihnei bija kahsas. Wezzam Keepoltam dauds naudas us kahsahm isgahje, jo dauds smalkas prehleneh un dauds stabtigi jaunkungi bija no pilfata us kahsahm nahkufchi; prastus puischus un semneeku meitas ne mas ne aizinaja. Jaw us kahsahm wezzais Keepolt redseja, ka Frizzis Leitners naw ne kahds labs zilweks; wiensch peedsehrahs un trumpoja un dumpojahs ka trals. Un — ta ka Frizzis us kahsahm bija flikti usweddees, ta wiensch arri flikti usweddahs sawa jaunâ dsihwe. — Us trumpahm un us dserschanu wiensch bija pirmahs. Seewai wiensch dauds reis pahrette, ka effoht no semmas kahrtas, un ne effoht no tehwa wairak naudas neffusi lihds. Wezzam Keepoltam wiensch allasch sin-

naja naudas iskrabht, parradus aismakfah. Wezzais gan ne gribbeja naudu doht, bet — kad Frizzim ne bija naudas dsert, tad Frizzis feewu lammoja un pehre, kamehr schi no tehwa naudu isluhdse. Frizzis gan turreja bohdi, bet lo deenâ nopelnija, to nakti atkal ar beedreem pahrdsehre. Laudis runnaja, ka Leitners gan ilgi ne andlesees; ne effoht naudas jaunu prezzi eepirkt.

(Turpliffam beigums.)

Smeecklu stahstini.

Seewa eeraudsiijusi, ka skohlmeisters arri garu pihpi smeckle, tam ta ussaut: „Wai! mihtais skohlmeister, juhs arri fahlat tam elku-deeweklim uppureht.“ — „Ne, mihta feewin,“ atbild skohlmeisters pasmeedamees, „es to nu paschu fadedsinu.“

*

*

Wihrs ne tihschu ohtram wihram frohgâ, kad tas patlabbad brandwihna glahsi pee muttes zehle, rohku peegrubde. Tas itt eepihzis par to, ka dahrgu brandwihna lahfiti tam pee semmes islehje, eesautahs: „Sh tu wehrsis!“ Dhtris: „Nu woi tad ta irr kahda leela nelaima, kad weens ohtru bischliht pagrubsch.“

G. F. S.

S e e m a.

Skatt', mesch, lauks, plawas, dahsi rohd,
 Ka wass'ras-brungums noht,
 Ka bahrgais seemas-kungs jau flahht,
 Kas wiffu grabbj un pohst'.

Wai! wai! — Redf, redf, fur nahf — fur nahf
 Tas aufstais balzbahrs bis!
 Kas roh' un kahju kusteht mahf
 Mett' preeksch, lo dabbujis.

Slehds't wahrts, durmis, lohqus zeet,
 Lai ne tohp eekschâ tas,
 Un atpalkat, fur nahzis eet,
 Neds fast mums leels, nedf masf.

Wiss behrnu-pulks eekaitinahs
 Skreen duhschigi tam preht'; —
 Ko lihds? — Wiasch nahf ik gaddus tahds —
 Mums sneegu azzis mett.

Nesā garras naktis, aufsumus
 Un ihfas deeninas; —
 Dauds sneega-gubbas, puttenus
 Un zittas gruhtibas.

Statt', kà no wianna behg un f'reen
 F'reens, kas kust un dšhwē:
 Zits dohbumā, zits semmē leen,
 Winsch wisseem bahrgs un fšhwē.

Pats zilweks dikti saraujāhs,
 Kad to schis aukstais grabbj; —
 Zif spehdams no ta atkabhjāhs,
 Sew krahschna=preekščā glabhj.

Lahds bahrgs tas aukstais baltbahrsdis,
 Kad winsch mums wirsū friht;
 Tak nu — kad weenreis atnahjis.
 Lai sawu laiku miht.

Winsch baschas lustes nowehl mums,
 Stahst' jaunās pasaklās; —
 Lauj — tas jau wianna eeraddunis —
 Braukt staltās kammanās.

No kalna f'reet ar ragg'tiaahm,
 Pa leddu fliddetees,
 Schis aukstais lauj; zif kahrojām; —
 Ir sneegā mehtatees.

Winsch leelus balkus — akminus
 Mums lihds no mescha weft,
 Un gruhtas nastas — wesumus,
 Pahz plattahm uppehm nest.

Lapehz tas aukstais baltbahrsdis
 Lai naw mums smahdejams:
 Dauds labba winsch mums padarrihs,
 Kas beš ta ne spehjamis.

Tad seemas-tehws, nahz eeksch' — nahz eeksch'!
 Pee krahschna apsehdees;
 To auksto bahrsdi labb' papreekšč
 Sasildiht passeidsees.

Tad sahz tās garrōs wafflarōs
 Ko labbu pastahsiht,
 Tad preezigi tew katris dohs
 „Labwafflar un labbriht!“

E. Dūnsberg.

Deews irr ta mihlestiba.

Laiki pa-eet — gaddi suhd,
 Deewa laipniba ne buht
 Ne suhd! Wianna azzis waff'
 Turr pahz mann' scheid deen' un nakt'.
 Wianna mihlib's-saule spihd
 Jauna man ikkatru riht'.
 Wianna rohka spehzi
 Usturr wissu pasauli.
 Schehligi mann' glabhj un reds —
 Tehwischki mann' kohpi un sedš;
 Pehz zaur Jesu Kristu man
 Dohs weht debbes-dšhweschān'.

E. Dūnsberg.

Teefas fluddinaschana.

Wissi tee, kam kahdas taisnas parradu prassischanas
 buhtu pee tahs atstahdas mantas ta nomirruscha Wi-
 skalumuischas kalpa Kriischjahn Dsholm (Strauß) no
 Silbedschu mahjahm, tohp zaur scho usajinati, 2 mehne-
 schu starpā no appakschrahtitas deenas pee Erzogumuis-
 schas pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaq ne weenu
 wairš ne klausihš. Tāpatt arrihsan tee, kas tam sehreit pee-
 minnetam nelaihim ko parradā, tref usajinati, sawus
 parradus lihds 2tram Merz 1851 pee schihš pagasta
 teefas aismakshht, zittadi tohs paschus pehz nobeigta
 termina pehz likkumeem strahpehs. Erzogumuischā,
 tai 30tā Dezember 1850. 2

(L. S.) ††† Jubel, peefehdetajs.
 (Nr. 776.) U. F. Monkiwicz, teef. fšhw.

Kad Abgunst-Grinpeltes pagasta teefa par to mantu
 ta lihdschinniga sainneeka Pleppu Janna Wubberg
 magasihnes un muischas parradu dehl konkursē spreedusi
 un preekšč tam to beidsams un isfehgschanas terminu
 us to 2tru Webruar 1851 nolikkusi, tad tohp zaur scho
 wissi tee, kam pee ta peemineta parradneeka kahdas
 prassischanas buhtu, jeb kas dohmatu ko prassiht, us-
 ajinati, wisswehlaq lihds tam peeminnetam isfehgs-
 schanas terminam moi paschi jeb zaur weetneekem pee
 schihš pagasta teefas peeteiktees, jo wehlaq minneem
 muhschigu kluffuzeeschānu usliks. Abgunst-Grinpeltes
 pagasta teefa, tai 21mā Dezember 1850. 1

(Nr. 305.) Pagasta wezz. Zahne Brachmann.
 E. Kleeberg, teefas fšhwieris.

B r i h w d r i k k e h t.

No juhrtallas-gubernias augstas waldischanas pufes: Zensor Hofrath S. de la Croix.